

2023-2024

**PSİKOSOSYAL KORUMA
ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE
EYLEM PLANI 2023-2024**

**PROF. DR. MUSTFA ZENGİN
ORTAOKULU**

AÇIKLAMALAR:

1. T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 24.03.2006 tarih ve 2006/26 numaralı genelgesi gereğince;

OKUL/KURUM MÜDÜRLÜĞÜ

İl Yürütme Kurul kararları doğrultusunda;

1) Okul/kurum çalışma ekibini oluşturarak, çalışmaların aksamaması için ihtiyaç duyulan personeli Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirecektir.

2) Okul/kurum çalışma ekibinin eylem planını hazırlamasını sağlayacaktır.

3) Okul/kurum personelinin konuyla ilgili görev ve sorumluluklarını tanımlayacak ve duyuracaktır.

4) Okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisi, şube, branş ve zümre öğretmenleri, yönetim, öğrenci temsilciliği ve okul-aile birliği arasında, eylem planı geliştirme ve uygulamada gerekli koordinasyonu sağlayacaktır.

5) Okul/kurumunda uygulanacak olan eylem planını İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderecektir.

6) İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü'nün eş güdümünde sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim, kurum ve kuruluşların destekleri sağlanacaktır.

7) Okul/kurumda ve dışında güvenliği sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alacaktır.

8) İl/İlçe eylem planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi/rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortamların sağlanması, personelin görevlendirilmesi, toplantıların düzenlenmesi hususlarında her türlü kolaylığı sağlayacaktır.

9) Şiddet, saldırganlık ve zorbalık oluşmasına neden olabilecek risk faktörlerini okuldaki akran ilişkileri ve çevre özelliklerini dikkate alarak belirlemeye çalışacak ve bu faktörleri ve/veya etkilerini en aza indirecek tedbirleri alacaktır. Bu kapsamda;

a) Okul/kurumunda, rehberlik ve psikolojik danışma servisi ve/veya rehberlik araştırma merkezinin desteği ile şiddet, zorbalık, saldırganlık ve diğer risklere karşı, öğrencilerin yaşam becerileri ve başa çıkma becerileri kazanmalarını sağlayacak temel önleme programlarının geliştirilip uygulanmasını sağlayacaktır.

b) Okul/kurumunda şiddet, zorbalık ve saldırganlık içeren davranışların öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci, okul-aile, aile-öğrenci arasında kabul edilmeyeceğini kesin ve temel bir anlayış olarak koyacak ve uygulanmasını sağlayacaktır.

c) Yöneticilerin, öğretmenlerin ve diğer personelin şiddet, saldırganlık, zorbalıkla ilgili bilgilendirilmesini ve temel önleme, zorlu yaşam şartlarına yaklaşım, stratejiler ve yönlendirme konularında görüş birliği oluşmasını sağlayacaktır.

d) Eğitim ekiplerinin desteğiyle okul/kurumlarında görevli öğretmenler için bilgilendirme toplantıları düzenleyecektir.

e) Eğitim ekiplerinin desteğiyle öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere risk faktörleri, internet, medya, sosyal, kişisel kaynaklı şiddet eğilimleri, nedenleri ve baş etme konularında bilgilendirme toplantıları düzenleyecektir.

f) Şiddet, zorbalık ve saldırganlığın sıklıkla ortaya çıktığı; pansiyon, okul/kurum bahçesi, kantin, atölye, laboratuvar, yemekhane, tuvaletler, okul/kurumun eklentileri, okul servis araçlarının bekleme yerlerinde ve yöneticilerin bulunmadığı diğer birimlerde kontrol sağlanacaktır.

g) Öğrencilerin birbirlerine isim taktıklarını, kendi aralarında gruplaşıp bazılarını dışladıklarını, birbirlerine kırıcı davrandıklarını, fiziksel olarak incittiklerini, aileden ve sosyal unsurlardan dolayı olumsuz yaşantılarını tespit ettiğinde, ya da sorunu fark ettiğinde, gecikmeden psiko-sosyal ve eğitsel destek almalarını sağlayacaktır.

h) Şiddete maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrenci, aile ve okul personelinin psiko-sosyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için en kısa sürede yönlendirilmelerini sağlayacaktır.

i) Okul-aile iş birliğini güçlendirerek ebeveynlerin desteğini ve olumlu baş etme becerileri kazanmaları için gerekli tedbirleri alacaktır.

j) Okul/kurum gelişim ekipleri ile demokrasi eğitimi ve okul meclisleri çalışmalarında risk faktörlerinin de dikkate alınmasını sağlayacaktır.

10) Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psiko-sosyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinliklerini bütünleştirerek okulunda olumlu psikolojik ortam oluşturulmasını sağlayacaktır.

11) Okul/kurum içinde eylem planı kapsamında yapılan çalışmaları değerlendirerek uygulamada karşılaşılan sorunlar ve önerileriyle Mayıs ayının son haftasında İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderecektir.

REHBER ÖĞRETMEN / PSİKOLOJİK DANIŞMAN

1) Eylem planları çerçevesinde rehberlik ve temel önleme programlarını okulda uygulayacak veya uygulanmasında öğretmenlere destek verecek, yönetici, öğretmen ve ailelere yönelik olarak eğitim seminerleri düzenleyerek bu kapsamda yapılan çalışmaların gerek planlanmasına gerekse de uygulanmasına katılacaktır.

2) Çalışmaların verimli bir şekilde yürütülmesinde okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ve rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak çalışacaktır.

3) Çalışma programları dâhilinde ve gerektiğinde sınıf uygulamalarında öğretmenlerle iş birliği yaparak, gereken süpervizyon desteğini sağlayacaktır.

4) Şiddet, saldırganlık ve zorbalığa maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrencilere psiko-sosyal müdahale hizmeti vererek, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesini sağlayacaktır.

5) Meslektaş desteği sağlamak amacıyla düzenlenecek olan toplantılara katılacaktır.

6) Katıldığı çalışmaların raporlaştırılmasında etkin rol alarak, üyesi olduğu ekibe gerekli desteği sağlayacaktır.

ÖĞRETMENLER

1) Okul/kurum eylem planının oluşturulmasında, uygulanmasında ve raporlaştırılmasında etkin rol alarak okul ekibine gerekli desteği sağlayacaktır.

2) Okul/kurum eylem planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi/rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda yürütülecek programlarda görev alarak, sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirecektir.

3) Okul ve sınıf içinde şiddet, saldırganlık ve zorbalık oluşmasına neden olabilecek risk faktörleriyle ilgili çalışmalarda okul/kurum ekibine yardımcı olacaktır.

4) Sınıfında şiddet, saldırganlık ve zorbalık içeren davranışların öğretmen- öğrenci, öğrenci- öğrenci, okul-aile, aile-öğrenci arasında kabul edilmeyeceğini kesin ve temel bir anlayış olarak koyarak uygulanmasını sağlayacaktır.

5) Öğrencilerinin birbirlerine isim taktıklarını, kendi aralarında gruplaşıp bazılarını dışladıklarını, birbirlerine kırıcı davrandıklarını ya da sözel-fiziksel olarak incittiklerini vb. sorunları tespit ettiğinde, gerekli eğitsel tedbirleri alarak psiko-sosyal destek hizmeti almalarını sağlayacaktır.

6) Şiddete maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrenci ve ailesinin en kısa sürede psiko-sosyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için yönlendirecektir.

7) Ailelerle iş birliğini güçlendirerek çalışmalarda desteğini alacak ve olumlu baş etme becerileri kazanmalarını sağlayacaktır.

8) Öğrencilerin ve ailelerin psiko-sosyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan programlar, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor, müzik, çeşitli sanatsal etkinlikler, serbest zaman etkinlikleri, demokrasi eğitimi ve okul meclisleri ile okul gelişim çalışmalarını bütünleştirerek sınıfında olumlu psikolojik ortam oluşturulmasını sağlayacaktır.

KRİZ

TANIMI VE EĞİTİM KURUMLARI İÇİN OLASI KRİZ DURUMLARI

Kriz; bir bireyin, grubun, örgütün ya da topluluğun normal işlevlerini yerine getirmesini engelleyen ve acil ilgi ve çözüm gerektiren, talere edilemeyen, sıra dışı, beklenmeyen bir durum ya da ani değişiklik biçiminde tanımlanabilir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere kriz olarak nitelendirilebilecek durumların temel özelliği ani olmaları, rutin yaşamın dengesini bozmaları ve acil olarak müdahaleyi gerektirmeleridir.

Eğitim kurumları söz konusu olduğunda pek çok etken olası bir krize yol açabilmektedir. Genel olarak bu etkenler bireylerden (öğretmen, öğrenci, idareci, veli ya da diğer okul personeli), doğal afetlerden (sel, deprem, yangın, kar yağışı vs.), ekonomik nedenlerden ve çevresel nedenlerden kaynaklanan kriz durumları olarak gruplandırılabilir.

Okullarda çok değişik kriz durumlarıyla karşılaşabilmektedir. Bunlar arasında servis kazaları nedeniyle gerçekleşen ölümler, okulda yüksek düzeyde gerginlik yaratan kavga ve saldırılar, öğrencilerden birinin ya da yakınlarının ölümü, intihar, cinsel istismar, çevrede tepki yaratacak ya da yasal işlemlere yol açacak nitelikte öğrencilere dayak atılması ya da baskı uygulanması, okul çevresinden kişilerin maruz kaldığı ya da faili olduğu tecavüz olayları, cinayet, rehin alma, bombalı saldırılar, veli ya da öğrencilerden öğretmenlere dönük fiili saldırılar, okul ve çevresinde madde kullanımı gibi okul dışından da pek çok kişi ve kurumu ilgilendiren kriz durumları sayılabilmektedir. Öte yandan doğal bir olay olan ve ülkemizde sıkça rastlanan kar yağışı zamanında uyarılar yapılmadığı ve önlem alınmadığı için krize yol açabilirken (Okulun tatil olduğunu okula gelince öğrenme gibi), son derece rutin olan not ya da karne verme işlemi (Karnesindeki zayıflara ailesinin vereceği tepkiden çekindiği için intihar eden öğrenciler) de özellikle son yıllarda bir kriz durumu olarak ortaya çıkabilmektedir.

Deprem, yangın, sel, fırtına gibi doğal afetler ile ekonomi kökenli kriz durumları eğitim kurumları için diğer olası kriz durumlarıdır. Ülkemizde son yıllarda gerçekleşen doğal afetler

(Özellikle 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremleri) eğitim kurumlarını ve bu kurumlardan yararlanan pek çok kişiyi olumsuz yönde etkilemiş ve bu konuyla ilgili olarak daha hassas davranılmaya başlanmıştır. Öte yandan ekonomik nedenlerden kaynaklanan kriz durumları çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir. Finansman sıkıntısı nedeniyle okulun yakıtının alınmaması ya da özel eğitim kurumlarının personelinin maaşlarını ödeyememesi ekonomik kökenlidir. Yine ekonomik sıkıntı yaşayan öğrenci ailelerinin çocuklarına okul için gerekli olan giyim, kırtasiye gibi harcamaları yapamayışı ile okul kayıtları sırasında idareci ile veli arasında yaşanan kayıt parası sorunu da krize neden olabilmektedir.

KRİZE MÜDAHALE PLANI

Krize müdahale planının hazırlanması süreci, planın hazırlanmasından uygulanmasına değin katılımcı bir süreç olarak ele alınmalıdır. Planlı bir okulda kriz yönetimi yüksek düzeyde gerginlik altında bulunan zamanlarda okulun işleyişinin tıkanmasını ve kararsızlığı önemli derecede azaltır ve kontrol edilebilir dehşet verici olayların okul çapında kaosa yol açmasını önleyebilir. Küçük bir öğrenci ya da personel grubunu etkileyen bir durumda veya yasa uygulayıcılarına geri planda yardımcı olduğu durumlarda yetiştirilmiş bir takım veya personelce verilecek yapılandırılmış ya da önceden kararlaştırılmış bir tepki zararı en aza indirebilir ve normal, günlük yaşama dönmeyi sağlayabilir. Okul, herhangi bir nedenle özel olarak yetiştirilmiş bir takım ayıramıyor veya kuramıyor ise önceden hazırlanmış uyarı materyalleri ve kontrol listeleri tüm yararlı etkinlikleri bilmek isteyen ve kriz sırasındaki zararı ve sorumluluğu azaltmak isteyen okul yöneticileri ve diğer personele yardımcı olabilir (Aksoy, 2003).

Bir toplumun en değerli varlıkları olan çocuklarının en çok zaman geçirdikleri yer olan okullarda kriz durumlarına hazırlık çalışmalarının ve buna bağlı güvenlik önlemlerinin geçirilmesi ve yeterli önem ve özenin gösterilmemesi kabul edilebilir bir durum değildir. Ülkemizde günümüze değin bu konuda yeterli görülebilecek bir duyarlık ve çaba gösterildiği söylenemez. Okullarımızda ve diğer eğitim kurumlarında krize müdahale planlaması ve kriz yönetimi bilgilerinin yeterince kullanılmıyor olması büyük bir eksiklik. Bu eksikliğin giderilmesi gerçeğinden hareketle okul krize müdahale planı oluşturulmuş ve planda rol alacak personelin görev dağılımı gerçekleştirilmiştir.

KRİZ KURULU

Olası bir kriz durumunda okul müdürünün koordinatörlüğünde, aşağıda belirtilen üyelerden kriz kurulu oluşturulur.

TAHLİYE EKİBİ

Okulun tahliye planına göre öğrencilerin kargaşaya mahal vermeden tahliye edilmesi için Beden Eğitimi Öğretmeninin sorumluluğunda aşağıda yazılı öğretmenlerden tahliye ekibi oluşturulur. Bu ekip krizin niteliğine bağlı olarak öğrencilerin tahliyesi, zor durumda olanların kurtarılması ve ilk yardım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde koordineli olarak görev yapar.

KURUL'UN GÖREVLERİ:

1. Krize Müdahale Planının hazırlanması ve geliştirilmesi
2. Kriz ortaya çıktığında her üyenin yapacağı görevin belirlenmesi,
3. Kriz anında yararlanılacak kişi ve kurumlarla ilişki ve iş birliğinin sağlanması,

4. Okul Müdürü (koordinatör)'nün verdiği görevlerin yerine getirilmesi,
5. Tahliye işlemiyle ilgili öğretmenlerin görevlendirilmesi,
6. Okulun tahliye planına göre öğrencilerin kargaşaya mahal vermeden tahliye edilmesinin sağlanması,
7. Kriz koordinatörünün verdiği görev doğrultusunda kriz anında yararlanılacak kişi ve kurumlarla ilişki ve işbirliğinin sağlanması,
8. Kriz koordinatörünün düzenlediği bütün eğitim çalışmalarına ve tatbikatlarına katılmak.
9. Deprem ve yangın anında çevre ve öğrencilerin güvenliği için güvenlik kuvvetleriyle işbirliğinin sağlanması,
10. Ailelerin deprem ve yangından haberdar edilmesi, neler yapıldığı ve yapılmakta olduğunun anlatılması.

OKUL MÜDÜRÜNÜN GÖREVLERİ:

1. Okul Müdürü kriz kurulu koordinatörüdür. Koordinatör, kriz çıkmadan önce kriz kurulunu oluşturur.
2. Kriz kurulunu göreve çağırır ve iş bölümü yapar.
3. Kriz durumunda Millî Eğitim Müdürlüğünü haberdar eder.
4. Kendi bölgesindeki diğer kriz kurullarıyla temasa geçer ve diğer kurullardan yardım istenmesi.
5. Kriz anında yararlanılacak kişi ve kurumlarla işbirliğini sağlar.
6. Tüm personele eğitim çalışması düzenlenmesini sağlar. Eğitimde kriz belirtilerinin neler olduğunu, krizi önlemek için yapılabilecekler, kriz anında uyulması gerekenlerin neler olduğu üzerinde durulur.
7. Okulda olası kriz durumlarıyla ilgili tatbikatların yapılmasını sağlar.
8. Kriz anında sürekli iletişim ağının kurulmasını ve bununla ilgili gerekli çalışmaların yapılmasını sağlar.
9. Kriz durumuyla ilgili yeni bilgiler geldikçe bu bilgileri kurulla paylaşır. Kriz anında kriz kurulunun çalışacağı yeri belirler ve gerekli donanımının yapılmasını sağlar (bilgisayar, iletişim araçları telefon, faks. v.s).

KURUL ÜYELERİNİN GÖREVLERİ:

Müdür Yardımcıları	Kriz iletişim merkezi sorumlusudur.
Rehber Öğretmenler	Kriz anında kargaşayı önler, tahliyeden sonra öğrencileri sakinleştirir, travmayı azaltıcı çalışmalar yapar.
Beden Eğt. Öğretmenleri	Tahliyeden sorumlu, tahliye ekibini koordine eder
Bilişim Öğretmeni	Basın sorumlusu, tahliyeye yardım eder.
Sosyal Öğretmeni	Alarmı harekete geçirir, yoklamayı alır.
İngilizce Öğretmeni	Okul dışında bulunan öğretmenleri haberdar eder
Veli	Aileleri haberdar eder, çevre güvenliğinin alınmasında güvenlik kuvvetlerine yardımcı olur.
Destek Personel	Bina içinde ve dışında kapı vb. açık hale getirir. Elektrik, Su tesisatı, doğalgaz vb. lerini kapatır.

KRİZE MÜDAHALE

- Koordinatörün kriz kurulunu göreve çağırması,
- Milli Eğitim Müdürlüğünün krizden haberdar edilmesi,
- Öğretmenlerin krizden haberdar edilmesi,
- Krizin niteliğine ve büyüklüğüne göre, çevre okullardan, rehberlik ve araştırma merkezlerinden daha önce krize müdahale eğitimi almış olan rehber öğretmenler ve sağlık birimleri ile emniyet güçlerine haber verilmesi,
- Öğrencilerin krizden haberdar edilmesi,
- Öğrencilere olay hakkında doğruluğu kesinleşmiş bilgilerin verilmesi,
- Okulda hoparlörlerden anons yapılarak bilgi verilmesi kaosa yol açabileceğinden,
- bu yöntemin kullanılmayıp, yerine okul müdürü ve rehber öğretmenin her sınıfa ayrı ayrı girerek bilgi vermesi veya yazılı olarak hazırlanan bir açıklamanın sınıflarda okunması,
- Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine izin verilmesi,
- “Öğretmenler ders planlarının dışına çıkarak, buna imkân yaratmalı ve sınıfta tartışma, konu ile ilgili kompozisyon ya da resim etkinlikleri kullanabilmelidirler. (Bu tür etkinlikleri başlatmak için kullanılabilir soru örnekleri vardır:
 - Haberi duyduğunuzda ne hissettiniz?
 - Şu anda neler hissediyorsunuz?
 - Kaybettiğiniz arkadaşınızın (öğretmeninizin) ailesinden biri olsaydınız, ne yapılmasını isterdiniz?
 - Bu üzücü olayı atlatmak konusunda birbirinize nasıl destek ya da yardımcı olabilirsiniz?
 - Daha önce bir yakınınızı kaybettiniz mi?
 - O zaman ne hissetmişsiniz?

Grup tartışmaları sırasında öğrencilerin olumlu ya da olumsuz duygu ve düşüncelerini açıklamaları desteklenmeli, “böyle düşünmemelisin”, “güçlü olmalısın”, gibi klişeler kullanılmamalı, “herkes, daima, asla” gibi genellemelerden kaçınılmalıdır.

- Öğrencilerin gelişimsel düzeylerine göre açıklamalar yapılmalıdır. “Öğrenciler, yaş ve gelişim düzeylerine uygun biçimde kavramları adlandırmaktadırlar. Örneğin bir ölüm olayına ilişkin açıklama yapılırken, karmaşık ve detaylı açıklamalar yerine, zihinlerini karıştırmayacak sade ve doğrudan açıklamalar yapmak yerinde olacaktır. Her öğrencinin tepkisi farklı olabilecektir. Kızgınlık, suçluluk, korku gibi tepkilerin yanı sıra, sessizlik, içe kapanma, neşeli görünme gibi farklı görüntüler de verebileceklerdir.

Her öğrencinin olumsuz duygularını maskeleyen biçimi farklı olabilir, bu nedenle bu farklı tepkilerin doğal kabul edilmesi gerekir. Ancak bu tepkilerin yoğunluğu ve süresine dikkat edilerek, psikolojik yardıma ihtiyacı olanlar belirlenmelidir. Yaşanan ölüm olayı ile ilgili olarak, daha önce hissettikleri olumsuz düşünceleri sebebiyle suçluluk duyguları gelişebilir. Öğrencilere bu olaydan kendilerinin sorumlu olmadığı anlatılmalıdır.”

- Küçük yaştakilere yapılan açıklamalarda genellemelerden kaçınılmalıdır.

“Hastaneye kaldırıldı, öldü” veya “Hastalandı öldü” gibi ifadeler, hastaneye gitmenin veya hastalanmanın ölümlle sonuçlanacağı gibi bir inancın oluşmasına yol açabilir.”

- Öğrencilerin ölüm sonrası ile ilgili sorularının cevaplanması.

“Sorularını ailelerine yöneltmelerinin istenmesi, inanç farklılıklarından doğabilecek problemleri engelleyecektir. Bu tür soruların Rehber Öğretmen ile din dersi öğretmenine yöneltilmesi de istenebilir. Çocukların gelişim düzeylerine uygun açıklamaların yapılması gerekmektedir.”

Velilerin krizden haberdar edilmesi,

“Durumun aciliyetine göre telefonla veya yazılı olarak, kesinleşmiş bilgiler verilerek duyurular ve öneriler yapılır.

Velilere bulunulacak öneriler;

- ✓ Çocuğunuzla olay hakkında konuşun. Ona anlayabileceği düzeyde açıklamalarda bulunun,
 - ✓ Çocuğunuzun, onunla birlikte olduğunuzda, her şeyin normale dönüşeceğine, hayatınızın eskisi gibi devam edeceğine inanmasını sağlayın. Bu inancını sıklıkla pekiştirmeniz gerekebilir.
 - ✓ Çocuğunuza sarılın, onu kucaklayın. Buna her zamankinden fazla ihtiyaç duyacaktır.
 - ✓ Çocuğunuza birlikte olabileceğiniz daha fazla zaman ayırın.
 - ✓ Çocuğunuzun öğretmeni ile iletişime geçin, kriz sonrası sınıfta yaşayabileceği problemlerin çözümünde işbirliği yapın.
 - ✓ Okulunuzun rehber öğretmeni ile görüşerek, çocukların kriz tepkileri hakkında daha fazla bilgi alın. “
- Kriz kuruluna yeni bilgiler ulaştıkça, Milli Eğitim Müdürlüğü’ne, öğretmen ve velilere aktarılır.
 - Bir kriz durumunda okul, medyanın da ilgi odağı olacaktır. Bu nedenle Milli Eğitim Müdürlüğü’nde bir basın sözcüsü belirlenmeli ve basına yapılacak açıklamaları bu kişi yapmalıdır. Açıklamalarda olgulara yer verilmeli, yorumlardan kaçınılmalıdır.
 - Olaydan etkilenen öğretmenlerin katılacağı bir toplantı yapılarak, onların da duygularını ifade etmelerine ve gerekirse psikolojik yardım almalarına imkân verilmelidir. Durumun aciliyetine göre gerekirse derslerin bitimini beklememek doğru olabilir.
 - Günün sonunda kriz kurulu yeniden toplanarak; nelerin yapıldığını, bundan sonra nelerin yapılması gerektiğini, bunları nasıl ve kimin yapacağını belirlemelidir. Örneğin cenaze töreni yapılacaksa, okulu kimlerin temsil edeceğini belirlemek, genel ilke olarak isteyenlerin katılmasına izin vermek, törenden bir kaç gün sonra ölenin evini ziyaret etmek planlanabilir. (Kriz kurulunun olayı öğrenir öğrenmez aile ile iletişim kurarak yardım önermesi yerinde olacaktır.)

OKULDA BİR KRİZ OLDUĞUNDA YAPILACAKLAR

- ❖ Yardım isteme
- ❖ Okulu güvenli bir hale getirecek adımlar atma
- ❖ Olaylar hakkında bilgi toplama
 - Kendi gözlemlerinizi
 - Polisin araştırması
 - Ana babalardan gelen bilgiler
- ❖ Üç dalganın gelişine hazırlanma
 - Polis ve sağlık görevlileri
 - Medya
 - Ana babalar

OLAYIN YAŞANDIĞI İLK GÜN

- Hatırlanması gerekenler listesinin önce yapılması ve bu listenin gereğinin yerine getirilmesi
- Güvenliğin artırılması
- Acil tıbbi yardım veya kurtarma çalışmaları
- Olayların üst makamlara duyurulması (İlçe Milli Eğitim ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerine)
- Olayların okul personeline duyurulması- Telefon Zinciri veya /İletişim Ağı
- Okulun boşaltılıp boşaltılmayacağına karar verilmesi
- Olayların öğrencilere duyurulması- Toplu duyurular/ sınıfta küçük gruplarda duyurular
- Olayların velilere duyurulması- Ana babalardan yararlanma
- Gözden geçirilmiş okul aile birliği duyurusu

BİR KRİZ DURUMUNDA MEDYAYA NELER İLETİLMELİDİR?

- **NE OLDU?** (Olayın duygusal veya romantik bir biçimde aktarımından kaçının. Taklide yol açabilecek veya model olabilecek bilgileri çıkarın.)
- **OLAYA KİMLER KARIŞTI?** (İsimler hâlihazırda kamuoyu tarafında bilinmedikçe veya olaya karışan kişilerin yakınları bilgilendirilmedikçe isim vermekten kaçının.)
- **KİŞİLER OLAYA NASIL KARIŞTI?** Genel bir bilgi verin.
- **OLAY NEREDE OLDU?**
- **OLAY NE ZAMAN OLDU?**
- **OLAY NE KADAR SÜRECEK ve OLAYA KARIŞAN KİŞİLERİN DURUMU?** (Öncelikle siz doğru bilgiler elde ettiğinize emin olun)
- **DİĞER BİLGİ KAYNAKLARI**

ACİL TELEFONLAR

Ambulans, İtfaiye	112
Jandarma	112
Milli Eğitim Müdürlüğü	0216 4170876
Emniyet Müdürlüğü	0216 4585200
Maltepe Rehberlik Araştırma Merkezi	02165493161